

ADRESNÍ MÍSTA VE MĚSTECH

Třeboň - ulice Svobody

i **Ulice**
nejsou pojmenované ve všech obcích a městech.

Název ulice
nemusí být nutně umístěn na zdi rohové budovy, kterou ulice začíná. Přestože pro vytváření a umístování tabulek existují předpisy, v praxi se setkáte s tabulkami různých velikostí a barev.

Číslo popisné
je jedinečné pro část města.

Při tísňovém volání
informujte operátora o názvu města, ulice a číslu popisném, případně orientačním (vysvětleno na vedlejší stránce). Ve velkých městech je vhodné informovat také o názvu části města.

Více čísel
na budově může být umístěno například jestliže jedním vchodem jde projít k více bytům nebo má-li město kromě čísel popisných zavedená také čísla orientační. Pak je možné sdělovat kterékoli z nich, případně obě.

Třeboň - další způsob značení ulic

Praha - ulice Opletalova

Tabulky městského orientačního systému
mohou posloužit k přibližnému určení Vaší pozice. Systém pro příjem tísňového volání ale s mnoha objekty, na které se odvolávají, nepracuje.

Název ulice na plotě
je použitý navíc. Informaci ale není nikdy dostatek.

Názvy ulic na sloupku
jsou dobrým řešením v lokalitách, kde není vhodný rohový dům.

Orientační číslo 19
je jedinečné pro Opletalovu ulici.

Popisné číslo 1441
je jedinečné pro část obce Nové Město, Praha 1.

Informovat o adrese
jde pomocí obou čísel.

ADRESNÍ MÍSTA V OBCÍCH

Chotkov - rodinný dům

i **Číslo popisná**
domů v menších obcích záchranáři a hasiči mnohdy složitě hledají. Ne vždy občané věnují potřebnou pozornost údržbě označení své nemovitosti.

362
je číslo popisné tohoto rodinného domu v Chotkově. Je otázkou, zda číslo barevně sladěné s fasádou bude dobře viditelné i v noci. Možná by bylo vhodné bodově osvětlení čísla nebo umístění na hradbě.

Při tísňovém volání
oznamte operátorovi název okresu, obce a samozřejmě číslo popisné. Můžete informovat také o blízkých orientačních bodech, o komunikacích a jejich křižovatkách, významných stavbách nebo vodních plochách.

Problém
představují špatně udržovaná stavení, často bez jakéhokoli vyznačení čísla popisného.

Osek - konec obce

Radobyčice - číslo evidenční

Konec obce
stejně jako značka označující začátek obce, může pomoci k orientaci a nahlášení správné adresy místa události.

E1684
Číslo evidenční označuje objekt prozatímního nebo dočasného bydlení. Nejčastěji jde o rekreační objekty. Číslo může být umístěné na vlastní budově, stejně jako na plotě.

VÝZNAMNÉ BUDOVY

Pízeň 2 Slováky - úřad městského obvodu

i Budovy úřadů
bývají cílem „žertů“, při kterých anonymně oznamuje umístění nebezpečných předmětů do objektu. Takový člověk by si měl uvědomit, že následný zásah složek integrovaného záchranného systému platí ze svých daní.

ÚMO Slováky
Budova Úřadu městského obvodu Slováky je známým orientačním bodem.

Úřad městského obvodu Pízeň 2 - Slováky

Znak obecního úřadu
označuje budovy úřadů v obcích.

Při tísňovém volání
oznamujte operátorovi jméno města, části města a pokud možno ulice. Dále se pokuste rozlišit o jakou budovu se jedná – úřad nebo školu.

Nejlepší způsob
určování místa mimořádné události ve městě zůstává oznámení přesné adresy.

Osek - budova pošty a OÚ

Rokycany - budova ŠOŠ

i Česká pošta
nemusí být označena známkou přímo na budově. Často jsou tabule umístěny na stojanech před budovou. Reklam na pojišťovnu, případně spořitelnu si není třeba všímat. Důležitá je

známka **ČESKÁ POŠTA**

i Škola
Šířební odborná škola je pouze jedním z běžných typů školských zařízení. K orientaci jsou použitelné samozřejmě od mateřských škol po vysoké školy všechny.

DÁLNIČE A SILNICE I. TŘÍDY

Dálnice D5 - Exit 73

i Dálnice a rychlostní komunikace
jako hlavní komunikační tepny usnadňují cestu do práce, umožňují přepravu velkého množství zboží. Ocení je i cestující na velké vzdálenosti. Na druhou stranu představují trasy s vysokým počtem nebezpečných dopravních nehod, často řetězových. K nim může napomáhat nepřízeň počasí, ale bohužel i (ne)kvalita komunikace.

EXIT 73
Značka upozorňuje na blízký výjezd. Název 73 má podle kilometru dálnice, na kterém se nachází. Na značce jde zjistit také

směr
kterým jedete

číslo dálnice
včetně čísla mezinárodního tahu E 50

20
je číslo navazující silnice I. třídy, následuje označení mezinárodního tahu E 49.

Značky staničení
jsou na dálnici rozmístěny po polovině kilometru. Šipka označuje směr, ve kterém jedete nejbližší SOS telefon.

Při tísňovém volání
hlašte operátorovi číslo dálnice, kilometr a směr, kterým jedete.

Dálnice D5 - SOS telefon na 72. kilometru

Silnice I. třídy číslo 20 - 70. kilometr

i SOS telefon
může sloužit k ohlášení nehody Policii ČR, nese i informaci o **kilometru dálnice** na kterém se nachází - 72. kilometr 200. metr

i Staničení na silnici I. třídy
jsou v některých krajích rozmístěna po polovině kilometru. Na rozdíl od dálničních kilometrovníků nenesou informaci o SOS telefonech. Na silnicích I. třídy SOS telefony rozmístěny nejsou.

SILNICE II. A III. TŘÍDY

Slověnice - mosty

i **Silnice II. třídy**
se označují trojčísleým číslem, silnice III. třídy čtyř a vícečísleým číslem. Není na nich vytvořeno staničení. K orientaci lze použít objekty, kterých si většina řidičů obvykle nevšimá. Jednoduše proto, že neznačí jejich význam a nepotřebují si jich všimát. **148-007, 148-006, 148-005** jsou čísla tří mostů v obci Slověnice na Třeboňsku. Vedou přes výběžek rybníku Dvořohů. Následují těsně za sebou a jsou označeny jednou společnou značkou. Stejně jako například u železničních přejezdů číslo před pomíčkou představuje číslo silnice. Číslo za pomíčkou je pořadové číslo objektu na silnici daného čísla. Takovoto označení mostu nebo dalších objektů (přejezdů, podjezdů), je jednoznačnou adresou objektu. Zmíněné objekty se dají samozřejmě použít k určení místa volání i na dálnicích, rychlostních komunikacích a silnicích I. třídy.

☎ **Při tísňovém volání**
oznamujete odkud a kam jedete, případně název sídla, které jste naposledy projeli nebo k němu směřujete. V ideálním případě hlase číslo silnice a číslo objektu (mostu, přejezdu, podjezdu), které tvoří přesnou a jedinečnou adresu místa.

⚠ **Ve městech**
se můžete setkat s objekty popsávanými například PM - 01. V popisu objektu je číslo silnice nahrazeno zkratkou označující město.

i **180-021**
je podjezd pod železnicí na silnici II. třídy číslo 180 v Dobřanech.

⚠ **Číslo za pomíčkou**
vyjadřuje pořadí objektu na dané silnici, bez ohledu na to, o jaký druh objektu jde. V každém případě se jedná o jednoznačnou adresu objektu.

i **Čerpací stanice**
jsou často používány orientační bod při oznamování mimořádných událostí.

☎ **Při tísňovém volání**
hlase prosím opět směr, odkud a kam jedete. Důležité je také sdělit značku čerpací stanice. Ve velkých sídlech a na dálnicích, kde je poměrně velké množství čerpacích stanic, jde o důležitý rozlišovací údaj.

Silnice II. třídy 180 - objekt 021 (podjezd)

Čerpací stanice PHM

ŽELEZNICE

Suchdol nad Lužnicí - železniční přejezd

i **Železnice**
je důležitá dopravní tepna i místo nebezpečných nehod. Přejezd v Suchdole nad Lužnicí jde přesně určit třemi různými způsoby.

Suchdol nad Lužnicí
je železniční stanice na trati České Velenice - Veselí nad Lužnicí.

1502-1
Číslo na značce označuje přejezd jako objekt na silnici III. třídy číslo 1502.

17.3
Staničník označuje sedmáctý kilometr třicetý metr na příslušném traťovém úseku. V rámci jedné trati se může vyskytovat více systémů staničení.

☎ **Při volání na tísňovou linku**
informujte o názvu trati (názvu její počáteční a koncové stanice nebo čísel) nebo názvu nejbližší předcházející (následující) stanice a hodnotě staničení.

⚠ **Staničníky stejné hodnoty**
se mohou vyskytovat v rámci jedné trati nebo v místech, kde se sbíhá více tratí. Zde by nepřesná informace mohla vést ke vzniku problému. Důležitá je proto informace o naposledy projaté stanici nebo stanici, ke které směřujete.

Mezi Plzní Doudlevcí a Valchou - staničení na trati 183

Mezi Suchdolem a Majdalenou - staničení na trati 226

i **Číslo trati**
se z tabule staničníku bohužel nedozvíte. Číslo 183 má souvislost se staničním stožárů trakčního vedení a je pro oznámení Vaší polohy na linku 112 bezvýznamné. Shoda s číslem trati je náhodná!!!

Nový způsob značení staničení trati
je použitý na modernizovaných tratích. Staničník označuje devadesátý první kilometr, dvoustý metr trati. Tabule se umísťuje na stožárech trakčního vedení nebo samostatných sloupcích.

i **Stávající staničení**
dalo by se říci historické, přesto stále platné.

Návěst staničník - žlutá deska
informuje nejen o staničení v daném místě, ale také o tom, že zejména na zábrzdnu vzdálenost od této návěsti je přejezd vybavený zabezpečovacím zařízením.

VODNÍ TOKY A VODNÍ PLOCHY

Lužnice - říční kilometr

i **Větší vodní toky**
nelákají jen rybáře, ale zejména v letních měsících také množství vodáků. Pro toky existuje staničení - kilometrůž. Říční kilometry nejsou číslované od pramene toku, ale naopak číselná řada říčních kilometrů vzrůstá od soutoku směrem proti proudu.

nápis 114

na kamenném kvádru označuje 114. kilometr na Lužnici. Nachází se v prostoru tábořiště Majdalena.

☎ Při tišňovém volání

informujte operátory o názvu vodního toku, na kterém se nacházíte a o říčním kilometru. Je vhodné připojit informaci o sídle, které mýjíte, případně kterým projíždíte.

⚠ Říční kilometry

jsou v terénu viditelně značeny máločky. Je vhodné trasu plánovat podle turistických map nebo ještě lépe speciálních publikací pro vodní turistiku. Obsahují podrobně zpracované kilometráže vodních toků, včetně výstrah a upozornění na nebezpečná místa.

i Sportovní propust

v jezu na Vltavě u obce Zlatá Koruna se nachází na 269. kilometru. Podobné propusti umožňují snadné a bezpečné proplutí. O několik set metrů po proudu níže se na 268,7 kilometru nachází tábořiště.

☎ Při tišňovém volání

informujte operátora samozřejmě o názvu toku a říčním kilometru. Sdělení doplňte informací o objektu, v blízkosti kterého se nacházíte. Může jít nejen o jez a tábořiště, ale třeba také o silniční nebo železniční most.

i Rybník Nový

se nachází na Třebořsku mezi obcemi Dunajovice a Břilice. Vodní plochy jsou dobrým orientačním bodem. Jejich názvy jsou zjistitelné ve všech turistických a samozřejmě i topografických mapách.

☎ Při tišňovém volání

informujte operátora o své trase, tj. odkud a kam směřujete. Název vodní plochy, kterou mýjíte, použijte jako informaci pro upřesnění Vaší polohy.

Zlatá Koruna - jez s propustí

Dunajovice - rybník Nový

POMÍSTNÍ NÁZVY, HALDY, SKLÁDKY

Havlova skála - Liblín

i Havlova skála

je vrchol, ze kterého je nádherný výhled na údolí Berounky. Podobně jako v případě názvů: Dlouhá louka

Ostrá hůrka
Vlčí jáma
Draha
Pod lipami
V borovech

pomístní názvy

pozemkových trati nebo kót. Definuje je Názvoslovná komise ČÚŽK a standardizuje v Základní mapě v měřítku 1 : 10 000. Vybrané pomístní názvy se vyskytují i v turistických mapách a autoatlasech.

☎ Při tišňovém volání

předějte pokud možno přesné znění pomístního názvu podle mapy. Je nezbytné přidat informaci o nejbližších sídlech a obcích. Další informace o blízkých objektech jako jsou silnice a železnice zvyšují pravděpodobnost správného určení Vaší pozice operátorem.

⚠ Pomístním názvem

je označená část území bez přesné hranice. Jde o území, které má v každém případě jinou rozlohu. Havlova skála bude plocha mnohem menší než část lesa místně nazývaná V doubravách, na druhou stranu může být mnohem větší než Vlčí jáma. V každém případě jde o relativně přesné určení Vaší pozice.

i Haldy

Jde například o pozůstatky těžby nerostů. V některých mapách jsou vyznačené. Bývají viditelné již z dálky prostým okem.

⚠ Pro identifikaci

místa mimořádné události mají objekty tohoto typu pouze vedlejší význam. V dráhu je třeba vzít i fakt, že v ČR jsou regiony s takovými haldami, že jejich využitelnost pro přesnou identifikaci místa tišňového volání je diskutabilní.

i Pro identifikaci

místa mimořádné události se dají použít pouze skládky řízené a řádně provozované. To se netýká například několika pneumatik pohozovaných u silnice nebo pár hromádek rostlinného odpadu tlejícího na kraji lesa.

Halda - Zbůch

Skládka - Libkov / Loučim

URČOVÁNÍ MÍSTA POMOCÍ GPS

Volduchy/Březina

i GPS

Globální polohový systém se skládá z družic na oběžných drahách Země, pozemních řídicích stanic a uživatelských přijímačů. Drahé přístroje se využívají v zeměměřičství a pro sběr dat, levnější pro užití v navigačních přístrojích. Množství zařízení s integrovaným přijímačem GPS neustále roste. Nejčastěji se můžete setkat s

navigačním systémem

pro automobily, ale i pro motocyklisty, cyklisty i pěší turistiky. Miniaturní GPS přijímače se dokonce stávají součástí náramkových hodinek.

Při tísňovém volání

oznamte operátorovi zeměpisnou délku a šířku stanoviště, na kterém se nacházíte.

i Navigační systémy

zeměpisnou šířku a délku dokáží zobrazovat různými způsoby.

Při tísňovém volání

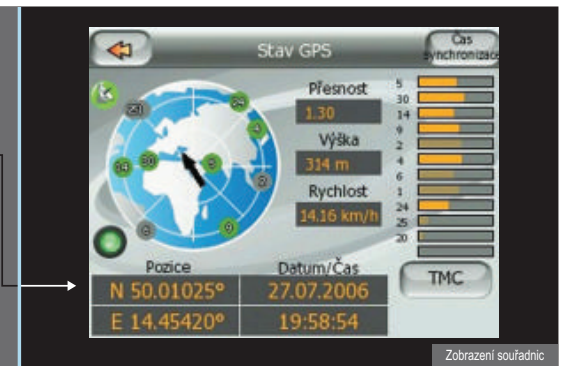
informujte operátora nejdříve o tom, zda hlásíte souřadnice ve tvaru stupně - minuty - vteřiny nebo jako desetinné číslo.

⚠ Ovládání navigačního systému

Naučte se bez problémů přepínat do režimu se zobrazenými souřadnicemi Vaší aktuální pozice.

i Mobilní telefony

v dnešní době neslouží už jenom k telefonování. Jsou to víceúčelová zařízení. Slouží jako osobní počítače, digitální fotoaparáty, rádia a v neposlední řadě také jako navigační přístroje.

Zobrazení souřadnic

Mobil s navigací

DIVADLA, NEMOCNICE, SPORTOVNÍ HALY

Divadlo J. K. Tyla - Plzeň

i Divadla

jsou velmi dobře použitelným orientačním bodem, pokud se nacházíte v historických budovách, případně jde o dlouhodobě úspěšná a hojně navštěvovaná zařízení.

Při tísňovém volání

informujte operátora o městě a názvu divadla, ve kterém nebo v jehož blízkosti k mimořádné události došlo. Samozřejmě pouze pokud jde právě o velká divadla v historických budovách. V ostatních případech nezapomeňte připojit název ulice a divadlo použijte pouze jako pomocný orientační bod.

⚠ Budovy

ve kterých se pravidelně shromažďuje velké množství obyvatel, představují nejen dobré orientační body, ale samozřejmě i místa s větší pravděpodobností výskytu mimořádných událostí. Restaurační zařízení, na která si vzpomene téměř každý, bohužel v systému pro příjem tísňového volání zpracovaná nejsou. Zejména pro jejich velké množství ve spojení s krátkou dobou života řady z nich. Nová multikina se stávají součástí obchodních center.

i Nemocnice

představují spíše areály budov, ohraničené několika ulicemi. Součástí může být i výjezdní místo zdravotnické záchranné služby

Při tísňovém volání

k informaci o areálu nemocnice přidejte informaci o názvu města a jeho části.

⚠ Velká města

na jejich území bývá obvykle v různých částech několik nemocničních zařízení. K orientaci nepoužívejte malá zdravotnická zařízení.

i Sportoviště

jsou místem daleko většího sousředení občanů než kulturní zařízení. V době konání sportovních utkání a turnajů je v těchto objektech většinou zajištěná početná pořadatelská služba. Přítomnost zástupců Policie ČR nebo městské policie a zdravotnické záchranné služby není výjimečná.

⚠ Pro orientaci

používejte jen skutečné velké zařízení.

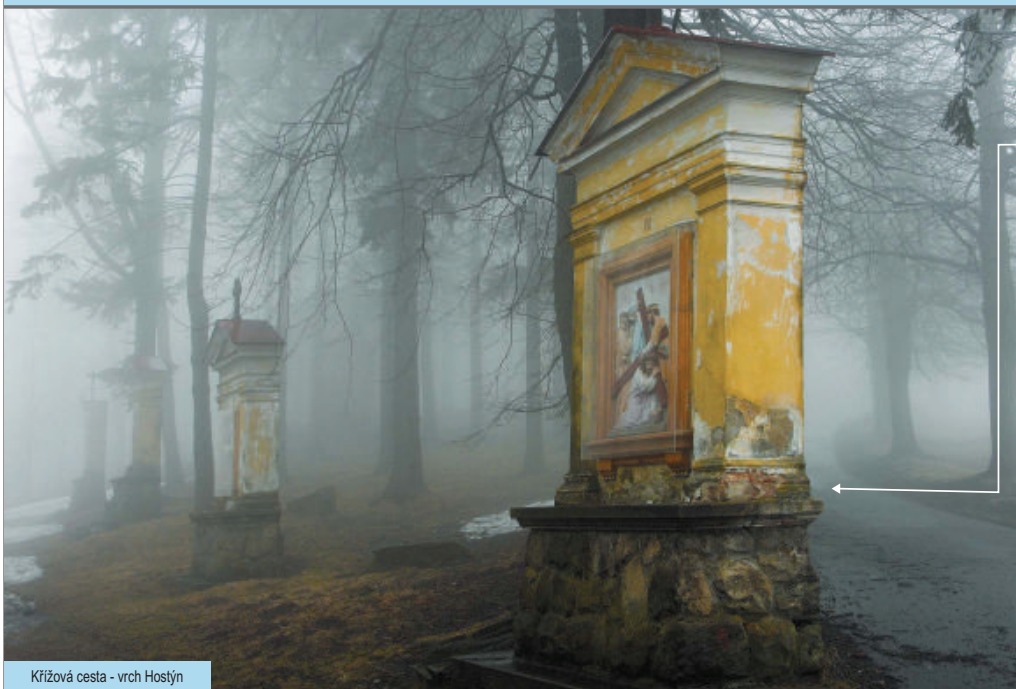

Nemocnice - Stod

ČEZ Arena - Plzeň

STAVBY NÁBOŽENSKÉHO VÝZNAMU

Křížová cesta - vrch Hostýn

i **Stavby**
mají většinou značnou kulturní hodnotu. Desítky i stovky let jsou cílem cest věřících i obyčejných turistů. V topografických mapách je jejich poloha přesně zaznamenána.

Křížová cesta
Její objekty mohou být rozmístěny po různé dlouhých trasách. Liší se samozřejmě i forma ztvárnění objektů. Objekty nejednodušších křížových cest jsou označeny pouze příslušnou římskou číslicí.

☎ **Při tísňovém volání**
mají objekty křížových cest přes svou vysokou náboženskou hodnotu pouze pomocný význam. Informujte operátora také o poloze nejbližšího sídla, případně o dalších orientačních prvcích jako jsou například komunikace nebo turistické trasy.

i **Kostel**
je dobrým orientačním bodem. Ve větších sídlech je jich obvykle více.

☎ **Při tísňovém volání**
informujte operátora nejen o názvu kostela, ale i o části města, případně ulici, ve které se nachází

⚠ **Umístění kostela**
mimo zastavěnou část sídel není výjimkou. V tom případě je pro bezpečné určení místa tísňového volání třeba přidat další, doplňující informace.

i **Hřbitovy**
i umovné háje se hlavně v menších sídlech vyskytují na stejném místě jako kostel nebo alespoň kaple.

⚠ **Orientačním bodem**
a to dobře použitelným, jsou i neudržované hřbitovy. V topografických i turistických mapách jsou pečlivě zmapovány.

Kostel - Horní Miletín

Neudržovaný hřbitov - Švihov

ROZHLEDNY, VYSÍLAČE, ROZVODNY

Rozhledna Děčinský Sněžník

i **V topografických mapách**
je mnoho objektů vedených jen jako bodová značka - vysílače, rozhledny a podobně. Nicméně ve skutečném světě jsou a proto mají svůj význam pro orientaci v terénu.

Rozhledny
nejsou zrovna nejčastější stavbou, se kterou se můžete setkat. Zato jsou určité stavbami vyhledávanými a hojně navštěvovanými.

☎ **Při tísňovém volání**
předávejte operátorovi tísňové linky nejen informaci, že se nacházíte u rozhledny, ale i další doplňující informace. O nejbližším sídle, pomístním názvu nebo turistické trase, na které se orientační bod nalezá.

⚠ **Význam objektu pro orientaci**
je pouze pomocný. Mimo zastavěné části obcí, v lesích a kopcích jde ale často o jeden z mála použitelných orientačních bodů. Neplette si rozhledny s většími a bytelnějšími posedy, které pro svou činnost využívají myslivecká sdružení. V mapách pro příjem tísňového volání se nepoužívají.

i **Vysílače**
provozovatelů mobilních sítí jsou viditelné většinou už z dálky. Často bývají umístěny také na domech a dalších stavbách.

⚠ **V případě umístění**
vysílače na budově, je vhodnější jako orientační bod hlásit příslušnou adresu budovy.

i **Rozvodny**
jsou obvykle viditelné z dálky. Njejen z bezpečnostních důvodů jsou často umístěny mimo zastavěnou část obce.

☎ **Při tísňovém volání**
informujte operátora o názvu obce, kterou jste naposledy projeli, případně ke které směřujete. Můžete informovat také o číste silnice, po které jedete. Samotná rozvodna má pouze pomocný význam pro přesnější určení Vaší polohy.

Miletín - GSM vysílač

Přeštice - rozvodna

TURISTIKA

Rokycany - nádraží ČD

i **KLUB ČESKÝCH TURISTŮ**
byl založený na konci 19. století. Dodnes jde o organizaci s početnou členskou základnou, čítají okolo 40 tisíc členů. Kromě ostatní činnosti se zabývá značením turistických tras a jejich údržbou. Značí trasy pro pěší turistiku, lyžáře a ve spolupráci s dalšími organizacemi také trasy pro cyklisty.

Turistické vývěsní mapy nemusí být umístěny jen v kempch a tábořištích, ale i na nádražích ČD a autobusových zastávkách. Umožňují turistům naplánování výletu, případně kontrolu připravené trasy.

Při tišňovém volání informuje operátora o výchozím a cílovém bodě trasy, případně o nejbližším sídle nebo dalším blízkém orientačním bodě.

Význam turistických tras pro příjem tišňového volání je pouze pomocný. V členitém terénu s nedostačkem jiných orientačních bodů, například na horách, jejich význam roste.

Rybník Rožmberk - turistické trasy

Rybník Rožmberk - cyklotrasy

⚠ Reklama sponzora značení
pro orientaci v terénu význam nemá.

i **Turistický rozcestník**
je dál tvořený

turistickými směrovkami
s důležitými údaji o vzdálenostech k dalším cílům a

turistickou tabulkou
s názvem rozcestí.

⚠ Reklama sponzora značení.

i **Cykloturistický rozcestník**
tvoří

směrové tabule
s údaji o vzdálenosti cílů a s

⚠ číslem trasy
které je použitelné k vyhledání trasy v systému pro příjem tišňového volání.

VIŠ ODKUD VOLÁŠ O POMOC NA TIŠŇOVOU LINKU 112?

Autor: Mgr. Jaroslav Lepeška

Fotografie: Mgr. Jaroslav Lepeška

Richard Staněk

Mgr. Petr Gruber, pgruber@chello.cz

David Vepřek, www.osk-art.cz

Petr Malczner, www.mobilmania.cz

zásah složek IZS na obáče

Vrch Hostýn – křížová cesta

Děčínský Sněžník – rozhledna

Zobrazení souřadnic

Grafika: Mgr. Jaroslav Lepeška

Jan Forman

Vydal: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Kloknerova 26, Praha 414

Tisk: RETIP s.r.o., Stolin 51

549 41 Červený Kostelec

Vydání: první

Rok vydání: 2008

Náklad: 10 000 ks

ISBN: 978-80-86640-98-3

© MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR